

Patientsäkerhetsberättelse för Attendo Sabbatsbergsbyn År 2022

Datum: 2023-02-27

Verksamhetschef och ansvarig för innehållet: Isabella Hjalmarsson Vertovec
HSL-ansvarig chef deltagit i faktainsamling och analys: Nina Vernersdotter

Innehåll

SAMMANFATTNING	3
MÅL för Hälso-sjukvårdsarbetet för 2023.....	3
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	4
Engagerad ledning och tydlig styrning	4
Övergripande mål och strategier	4
Organisation och ansvar.....	4
Samverkan för att förebygga vårdskador.....	7
Informationssäkerhet.....	7
Strålskydd	7
En god säkerhetskultur.....	8
Adekvat kunskap och kompetens	8
Patienten som medskapare	9
AGERA FÖR SÄKER VÅRD.....	10
Öka kunskap om inträffade vårdskador	11
Tillförlitliga och säkra system och processer	13
Säker vård här och nu.....	13
Riskhantering.....	13
Stärka analys, lärande och utveckling	14
Avvikelser/Händelserapporter	15
Klagomål och synpunkter	16
Öka riskmedvetenhet och beredskap	17
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR för Hälso-sjukvårdsarbetet för 2023.....	18

SAMMANFATTNING

Stora delar av året 2022 har präglats av rekrytering av HSL-personal för att erhålla en fulltalig HSL-grupp med såväl tillsvidareanställda sjuksköterskor och rehabiliterande personal utöver förebyggande åtgärder för att förhindra smittspridning av Covid-19.

Sabbatsbergsbyn är ett stort SÄBO med 106 platser fördelade på 3 fastigheter. Klockhuset, Johanneshuset och Adolf Fredrikhuset. Den dominante inriktningen är demensvård men även en ett mindre antal somatiska platser finns i verksamheten. Drivs på entreprenad av Attendo AB

Verksamheten har under året inte uppnått flera uppsatta mål vilket orsakats av brister i kontinuiteten i HSL-bemanningen. Detta då verksamheten under året behövt rekrytera ett stort antal sjuksköterskor likväl som fysioterapeut och arbetsterapeut till verksamheten vilket försvårat utvecklingsarbetet under första halvåret då verksamheten då till stor del haft inhyrd HSL-personal i verksamheten. Det som framkommer av patientsäkerhetsberättelsen är att verksamheten främst brister i sin dokumentation samt informationsöverföring. De känsligaste tidpunkterna är när en patient skrivs in samt i anslutning till vård i livet slutskede.

En årsplanering med fastställda datum för möten och uppföljningar finns för 2023.

Ny läkarorganisation (Familjeläkarna) är på plats från 15 april 2022.

MÅL för Hälso-sjukvårdsarbetet för 2023

- En bra återgång till kommunal regi utan påverkan för verksamhetens patienter
- 90% vid granskning av HSL-dokumentation av Attendos MAS och/eller HSL-ansvarig chef
- Förbättra den palliativa vården och nå målvärde 75% för munhälsobedömning i sista levnadsveckan.
- 90% dokumenterade brytpunktssamtal i journal av läkare/sjuksköterska som kontrolleras i samband med granskning av HSL-dokumentationen.
- Hygienrond 1ggr/kvartal enligt Attendos mall samt följsamhetsobservationer i omvårdnaden

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

- 90% vid granskning av HSL-dokumentation genomförd av Attendos MAS
- 90% Hälsostatus dokumenteras vid inskrivning och går att följa i journal. Kontrolleras vid granskning av HSL-dokumentation genomförd av Attendos MAS.
- Hälsobedömning planer för identifierade problemområden/ risker för löpande HSL-dokumentation gällande
  - Fallrisk
  - Risk för undernäring
  - Risk för trycksår
  - Risk för bristande munhälsa
- Förbättra den palliativa vården gällande närvaro vid dödsögonblicket samt dokumentation av brytpunktssamtal. Följs upp kvartalsvis genom spindeln.
- 90% dokumentation om genomfört brytpunktssamtal i journal av läkare och/eller sjuksköterska. Kontrolleras vid granskning av HSL-dokumentation genomförd av Attendos MAS.
- Minska antalet fall som lett till skada eller sjukhusvistelse.
- Öka antalet registreringar samt uppföljningar i BPSD.
- Hygienrond 1ggr/kvartal enligt Attendos mall för hygienrond

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska)

Sabbatsbergsbyn bedrivs på entreprenad och följer de riktlinjer Norrmalms MAS upprättat utifrån gällande författningar, lagar och förordningar samt bästa tillgängliga kunskap (evidens). En god samverkan finns och eventuella förändringar kommuniceras via uppföljningar, mail eller samverkansmöten. MAS ansvarar för att informera och säkerställa att verksamhetscheferna har tillräcklig kunskap om riktlinjerna. Attendos interna MAS samverkar med verksamhetsledning och med stadsdelens MAS i alla patientsäkerhetsrelaterade områden. Likväl som med verksamhetens läkarorganisation. Verksamheten bytte under verksamhetsåret från Sabbatsbergsgeriatriken till Familjeläkarna i Saltsjöbaden som läkarorganisation.

Verksamhetschef

Verksamhetschef har ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet i verksamheten enligt SOSFS 2011:9. Ska ha kännedom om riktlinjerna och använda dem i det lokala kvalitetsarbetet och utforma lokala rutiner utifrån riktlinjerna.

Verksamhetschef ansvarar för det övergripande patientsäkerhetsarbete.

Till verksamhetschef uppgifter hör att tillgodose kraven på hög patientsäkerhet och god vård samt att samverka och samordningen med andra enheter fungerar på ett patientsäkert sätt.

Verksamhetschef ska inte bara svara för att enheten tillgodoser hög patientsäkerhet och god kvalitet utan även främja kostnadseffektivitet. Verksamhetschefen ska dessutom svara för vissa administrativa uppgifter.

Verksamhetschef har huvudansvaret för att verksamheten följer de lagar och förordningar: Exempel på detta är enligt patientsäkerhetslagen 2010:659 9-10§ och SOSFS 2011:9, SOSFS 2007:19, SOSFS 2008:1

- Fastställa principerna för verksamhetens ledning, tydliggöra verksamhetens systematiska ledningssystem för kvalitet/säkerhet så medarbetare, patienter, närstående och kunder är väl informerade. Varje patient har rätt att vara delaktig i och besluta om den egna vården.
- Skapa förutsättningar för ett systematiskt och fortlöpande kvalitetsarbete, tillsammans med medarbetarna och kvalitetsgruppen utvärdera, riskbedöma, analysera och förbättra verksamhetens kvalitetsarbete som fokuserar på säkerhet för den ens
- Se till att månadsstatistik över patientsäkerhetsfrågor rapporteras till kvalitetsavdelningen-ADD och kund samt att åtgärder vidtas.
- Verksamhetens chef enligt HSL 29 § ansvarar för att informera sina medarbetare om gällande riktlinjer, rutiner och direktiv samt att säkerställa att de följs.
- Säkerställa att alla medarbetare har kännedom om Lex Sarah och Lex Maria, rapporteringsskyldighet, utredningsskyldighet och skyldighet att anmäla till IVO.

Kvalitetssamordnare

Kvalitetssamordnare har kunskap om det lokala kvalitetsarbete, Attendos kvalitetssystem (ADD), hur Attendo arbetar med statistik, protokoll och samordnar kvalitetsmöte. Kvalitetssamordnaren sammankallar till kvalitetsmöte.

Kvalitetsombud

Kvalitetsombuden från varje avdelning deltar på kvalitetsmöten och har ansvar för att vidareförmedla beslut om åtgärder till respektive arbetsgrupp. De introducerar också nya medarbetare i Attendos kvalitetsarbete.

Sjuksköterska

Inom sjuksköterskans ansvarsområde ligger att göra bedömningar av patienternas tillstånd i förebyggande syfte och när så behövs. Det är sjuksköterskans ansvar att utföra de behandlingar som läkaren ordinerat och som faller inom ramen för sjuksköterskans kompetens.

Sjuksköterskan har ansvar att utifrån patientens behov systematiskt leda, prioritera, fördela och samordna omvårdnadsarbetet i teamet utifrån medarbetarnas olika kompetens samt bästa tillgängliga kunskap.

Sjuksköterskan utvärderar även teamets insatser och verkar för att bedriva patientfokuserad omvårdnad på ett patientsäkert, kvalitets- och kostnadsmedvetet sätt.

Sjuksköterskan ingår i den lokala ledningsgruppen för samverkan med verksamhetschefen är en framgångsfaktor och en förutsättning för en säker verksamhet.

Sjuksköterskan är ansvarig för att följa lokala rutiner samt MAS riktlinjer för hälso- och sjukvård.

Fysioterapeut och Arbetsterapeut

Rehabpersonal som fysioterapeut och arbetsterapeut ansvarar för att främja ett rehabiliterande förhållningssätt. Ett rehabiliterande förhållningssätt är det som stöder den äldres funktionsförmåga och syftar till att utföra arbete på ett sådant sätt att personalen inte tar över de förmågor som den enskilde har, utan tillvaratar personens egna resurser och aktivt stödjer i vardagsituationer. Den utförs av all personal.

Ett generellt arbetssätt ska benämnas *hälsofrämjande*, för att inte förväxlas med specifik rehabilitering.

Specifik rehabilitering innebär riktad bedömning, träning och utbildning som utförs av bland annat arbetsterapeut och sjukgymnast/fysioterapeut. Insatserna är tidsbegränsade och målinriktade, de kan inte ersättas av ett generellt ständigt pågående arbetssätt.

Omsorgspersonal

Ansvarar för det praktiska arbetet kopplat till vård och omsorg för brukarna på respektive våningsplan i samarbete med sjuksköterska.

Är utsedda kontaktpersoner för en till två patienter vilket innebär ett utökat ansvar i form av närståendekontakt, handling, egen tid mm.

Ansvarar för att upprätta samt följa upp genomförandeplanen tillsammans med patienten inom 14 dagar från inflyttning. Medarbetare ska inom ramen för enhetens ledningssystem kontinuerligt medverka i;

- Det systematiska kvalitetsarbetet genom att rapportera och delta i framtagande, utprovning och vidareutveckling av rutiner och metoder.
- Risk- och händelsehantering.
- Uppföljning av mål och resultat.

Omsorgspersonalen ansvarar för att följa lokala rutiner och rapportera eventuella händelser i händelserapporteringsystemet Add.

Alla medarbetare har ansvar att ta emot synpunkter eller klagomål, som sedan utreds av verksamhetschefen på respektive verksamhet.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Samverkan sker i verksamhetens processer utifrån patientens behov. Verksamhetens medarbetare inom hälso-sjukvård i samverkan med övriga medarbetare, läkarorganisation och verksamhetschef och MAS både inom Attendo samt Stockholm stad har gemensamma arbetssätt och uppföljningsmetoder för att säkerställa patientsäkerheten i verksamheten.

Processen gällande patient sker internt tvärprofessionellt, externt med våra kunder, läkarorganisation och även anhöriga. Verksamheten har god samverkan externt och har under året genomfört samverkans möten med läkarorganisationen.

Under det gångna året har samverkan skett med stadens medicinskt ansvariga sjuksköterska både utefter resultat av inspektioner, avtals och verksamhetsuppföljningar samt uppföljning med fokus på HSL. Intern kvalitetsrevision har genomförts.

Patientsäkerhetsarbete handlar om att förebygga att vårdskador eller risker för vårdskador ska inträffa. Risk för allvarlig vårdskada eller allvarlig vårdskada anmäls till IVO som en Lex Maria anmälan.

Patientsäkerhetsarbetet har varit i fokus under året – HSL handlingsplan upprättad. Arbete och uppföljning har skett fortlöpande.

Närståendes delaktighet har av stor betydelse detta lyfts genom personliga samtal, närvarande chefskap, täta dialoger med ansvariga sjuksköterskor, omsorgspersonal och ansvarig läkare.

Ny läkarorganisation (Familjeläkarna) är på plats från 15 april 2022.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Vid inskrivning av en patient på enheten kontrolleras personuppgifter genom ID-kontroll. Patienten informeras om rätt till delaktighet i sin vård. Med hjälp av en checklista med information om rättigheterna säkerställer enheten att ingen information glöms. Enheten informerar också anhöriga om deras rättigheter till delaktighet. På enheten används en blankett för påskrift där samtycke inhämtas för utbyte av sekretessbelagd information om patienten med socialtjänst och annan hälso- och sjukvårdsverksamhet samt registrering i nationella kvalitetsregister.

Verksamhetschef ansvarar för att göra en behov- och riskanalys inför behörighetsgivning rörande åtkomst till journalsystem för verksamhetens medarbetare. Verksamhetschef ska också ta fram rutiner för ändring, borttagning och regelbunden uppföljning av behörighet för att säkerställa att dessa är riktiga och aktuella.

Verksamhetschef ansvarar för att utföra loggkontroller i digitala journalsystem en gång per kvartal för att säkerställa patientsäkerheten och informationssäkerheten i verksamheten.

Strålskydd

SSMFS 2018:5 3 kap. 13 §

Ej relevant för aktuell verksamhet

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Enheten har ett kvalitetsledningssystem med rutiner som är upprättade utifrån de olika processområden som finns. Årlig internrevision genomförs genom att enhetens rutiner granskas, kontroll om checklistor är ifyllda så som de ska samt intervjuer av medarbetare. Enheten utför egenkontroll där efterlevnad av rutiner ses över och narkotika kontrollräknas. Alla anställda på enheten har tillgång till rutinerna dygnets alla timmar.

Attendo har ett digitalt händelserapporterings system, ADD som alla medarbetare på enheten har inloggning till. Här rapporteras händelser som har skett och risker som noterats. Händelserna som har rapporterats går direkt till verksamhetschef för en första bedömning om allvarlighetsgrad och utredning. När verksamhetschef har utredd händelsen, ofta i samverkan med omvårdnadsteamet, avslutas den och då kan kvalitetssamordnare se händelsen i flödet. Om verksamhetschef bedömer att någon inrapporterad händelse behöver en mer omfattande utredning startar verksamhetschef en allvarlig händelse i ADD. Dialog förs i detta läge med kvalitetsutvecklare Attendos Stab.

Verksamhetschef rapporterar in riskanalyser i ADD och medarbetare kan själva rapportera in risker i ADD. Riskanalyser genomförs av verksamhetschef minst en gång per kvartal och riskbedömning på individuell patientnivå genomförs av ansvarig sjuksköterska vid inskrivning och därefter minst en gång var sjätte månad.

Attendo vill vara en lärande organisation. Det medför att enhetens händelsehantering ska syfta till att identifiera orsaksområden och utifrån dessa skapa åtgärder till identifierat orsaksområde. För att alla medarbetare ska få kännedom om inrapporterade händelser, orsaksområden samt åtgärder hålls en gång per månad ett kvalitetsmöte. I mötet diskuteras händelser och risker på aggregerad nivå och man diskuterar förebyggande åtgärder i verksamheten. Tidigare risker och åtgärder följs upp i nästkommande möte och protokollförs. Protokoll rapporteras 1 g/mån in i systemet Add.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete.

Attendo Talents finns som ett led i att vara en lärande organisation och främja kunskapsutveckling. Här finns digitala utbildningar som inte kräver någon föranmälan. Alla medarbetare har en egen personlig inloggning och de kan själva välja vilka utbildningar de vill genomföra utifrån de områden som de behöver mer kunskap i. Verksamhetschef kan göra utbildningar obligatoriska i Attendo Talents. Det kan vara nödvändigt innan medarbetare tilldelas ombudsfunktioner. Syftet med ombudsfunktioner är att alla avdelningar ska ha personal som har lite mer kunskap i specifika områden.

Fysiska utbildningar hålls centralt och regionalt inom Attendo och vänder sig till alla kategorier medarbetare för relevanta utbildningar och nätverksträffar.

Medarbetarna har också tillgång till Stockholm stads utbildningsinsatser som riktar sig till medarbetare inom äldreomsorgen.

Enheten följer skallkrav vad gäller utbildningsgrad och antalet medarbetare i tjänst dygnets alla timmar. Enheten har ett digitalt schemaläggningssystem, Medvind. Här finns schema för alla anställda på enheten. Genom att medarbetare stämplat in när arbetspasset börjar samt stämplat ut när arbetspasset slutar säkerställs personalens närvaro. Medarbetare kan också kontrollera att deras tider registreras som de ska i systemet genom deras personliga inloggning.

I syfte att säkerställa att patientens insatser som biståndsenheten har beviljat samt att insatserna genomförs utifrån ett personcentrerat tänk finns det digitala planeringsverktyget Epsilon. Varje patient har en egen slinga i Epsilon. I den slingan finns arbetsuppgifter som personal ska utföra. Slingan följer de insatser som finns i genomförandeplanen och från HSL dokumentation. I Epsilon får personalen vetskap om vad och när de olika arbetsuppgifterna ska utföras.

Enheten har varje månad arbetsplatsträff, APT. Här får alla medarbetare som vill närvara. Verksamhetschef informerar om kommande utmaningar, nyheter, resultat, utbildningar som är genomförda samt presenterar kommande utbildningar. Information om arbetsmiljöarbetet samt information om granskningar som har genomförts. Verksamhetschef informerar också om ekonomi och om det är några planerade förändringar på enheten. De olika ombudsfunktionerna har möjlighet att framföra information från nätverksträffar eller om det är någon ny kunskap som behöver läras ut. APT protokoll skrivs så att medarbetare som inte har närvarat kan få kännedom om vad som tagits upp på mötet.

Patienten som medskapare

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

Enheten arbetar aktivt för att inkludera patienter och anhöriga i patientsäkerhetsarbetet och göra dem delaktiga i den mån de själva önskar.

Patienterna som bor på enheten erbjuds vårdplanering inom fjorton dagar från det att patienten har flyttat in. Här deltar patient, (närstående om patient så önskar), Omvårdnadsansvarig sjuksköterska och kontaktperson. Vid behov deltar läkare som annars också har ett inskrivningssamtal med patient. Därefter erbjuds vårdplanering minst en gång per år. Om patienten samtycker erbjuds även anhöriga in till vårdplaneringen. Syftet med vårdplaneringen är att ge patient och anhöriga möjlighet att träffa vård- och omsorgsteamet och stimulera delaktighet i patientens vård och omsorg.

Med hjälp av en checklista för delaktighet säkerställer sjuksköterska att anhöriga får information om deras rättigheter till delaktighet. Sjuksköterska gör en individuell avstämning med anhörig om vad de vill bli informerade om och hur ofta de vill ha information. Anhöriga och patienter blir informerade om vart de kan framföra sina synpunkter och hur enheten sedan arbetar med synpunkterna. Enhetens medarbetare är lyhörd för patienternas egna önskemål och önskemålen tillgodoses i möjligaste mån. Synpunkter som lämnas höras och åtgärdas omgående i den mån det går.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet.

Enhetens strategi för att arbeta objektivt med patientsäkerhet är att enheten aktivt arbetar med och inom kvalitetsregister som Senior Alert används för att kategorisera hälsorisker hos patienterna utifrån sjuksköterska eller rehabpersonalens riskbedömning. BPSD används för att kartlägga och kategorisera beteendestörningar och utåtagerande symtom vid demenssjukdom. Registrering och kartläggning av individen görs för att ta fram en individuell bemötandeplan för att förebygga eller lindra BPSD symtom genom att medarbetarna lär sig korrekt bemötande utifrån patientens behov. Enheten använder Palliativa registret som ett sätt att utvärdera arbetet med den palliativa vården för att hitta vilka kvalitetsindikatorer som enheten behöver arbeta mer intensivt med. Varje kvartal går man igenom resultatet på sjuksköterskenötet för att se uppnådda resultat och rapporterar till intern MAS.

Ett fortlöpande förbättringsarbete, som bygger på lärande och utveckling, till exempel en förbättringsmodell, är en viktig grund för ett framgångsrikt patientsäkerhetsarbete. PDSA-hjulet är ett exempel på en bra modell för utveckling och problemlösning. Under rubriken Agera för säker vård kan arbetsprocessen för ett systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete användas genom att följa nedanstående fyra steg:

1. Identifiering
2. Analys
3. Åtgärder
4. Uppföljning av åtgärd

Palliativa registret

Mål: Att samtliga avlidna registreras i palliativa registret.

Resultat: Målet är inte uppfyllt för 2022.

Analys av resultat: Ett fåtal dödsfall har ej registrerats i palliativa registret. Beror troligtvis på bristande informationsöverföring samt att behörigheter till relevanta dokumentationssystem fördröjts.

Åtgärd: Säkerställa kontinuitet i SSK-gruppen samt att alla får tillgång till relevanta dokumentationssystem så snabbt som möjligt.

Uppföljning av åtgärd: Följs upp via spindeln var 3:e månad med Attendos MAS samt på HSL-möte där man analyserar uppnådda resultat.

Senior Alert

Mål: Minst 90% av de som bor på enheten ska vara riskbedömda i Senior Alert, ha åtgärder samt regelbundna uppföljningar.

Resultat: Målet är inte uppfyllt för 2022.

Analys av resultat: Enheten arbetar med Senior Alert har förbättrats. Checklistor och implementerade rutiner säkerställer att arbetet i Senior Alert fortsätter vara aktivt. Riskbedömningar finns för samtliga patienter men har ej följts upp i tid relaterat till brister i kontinuiteten i HSL-bemanningen.

Åtgärd: Sjuksköterskorna ska fortsätta arbeta aktivt med Senior Alert för att tidigt upptäcka risker för ohälsa i munnen, risk för undernäring, risk för fall, risk för trycksår samt risk för blåsdysfunktion.

Utifrån upptäckta risker ska sjuksköterskorna arbeta aktivt med åtgärder och uppföljning av åtgärder.

Uppföljning av åtgärd: Följs upp en gång i kvartalet på HSL möte med hjälp av statistik från registret Senior Alert. Vid dokumentationsgranskning säkerställs att områden med identifierade risker har hälsoplaner med resultat, åtgärder och uppföljning.

Dokumentation

Mål: Godkänd i HSL-dokumentationen, ett resultat på > 90 % i Attendos egenkontroll.

Resultat: Målet är uppfyllt för 2022.

Analys av resultat: Verksamhetens hade ett resultat på ca 76%. Verksamheten har under 2022 behövt hyra in stora delar av HSL-bemanningen varpå kunskaperna i VODOK inte varit tillräckliga, vilket påverkat resultatet negativt.

Åtgärd: Stöd av HSL-ansvarig chef i VODOK till HSL-gruppen och av stadens processledare, HSL-ansvarig chef granskar och återkopplar till HSL-gruppen vilka åtgärder som behövs.

Uppföljning av åtgärd: Granskning av 10% av samtliga journaler månadsvis med fokus på hälsoplaner.

Hälsostatus

Mål: Minst 90% av alla patienter ska ha aktuell hälsostatus samt genomförda och uppdaterade riskbedömningar med eventuella hälsoplaner.

Resultat: Målet är inte uppfyllt för 2022. Resultatet kring hälsoplaner har förbättrats, men verksamheten uppnådde dock inte målet då vissa riskbedömningar ej var uppdaterade.

Analys av resultat: Verksamheten behöver förbättra den systematiska dokumentationen och säkerställa HSL-personalens kunskaper i VODOK så att hälsostatus, riskbedömningar och ev hälsoplaner dokumenteras på rätt ställen.

Åtgärd: Fortsatt utbildning i dokumentation planerat tillsammans med HSL-ansvarig chef och dokumentationsstödjare samt stadens processledare under 2023.

Uppföljning av åtgärd: Granskning av 10% av samtliga journaler månadsvis.

Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

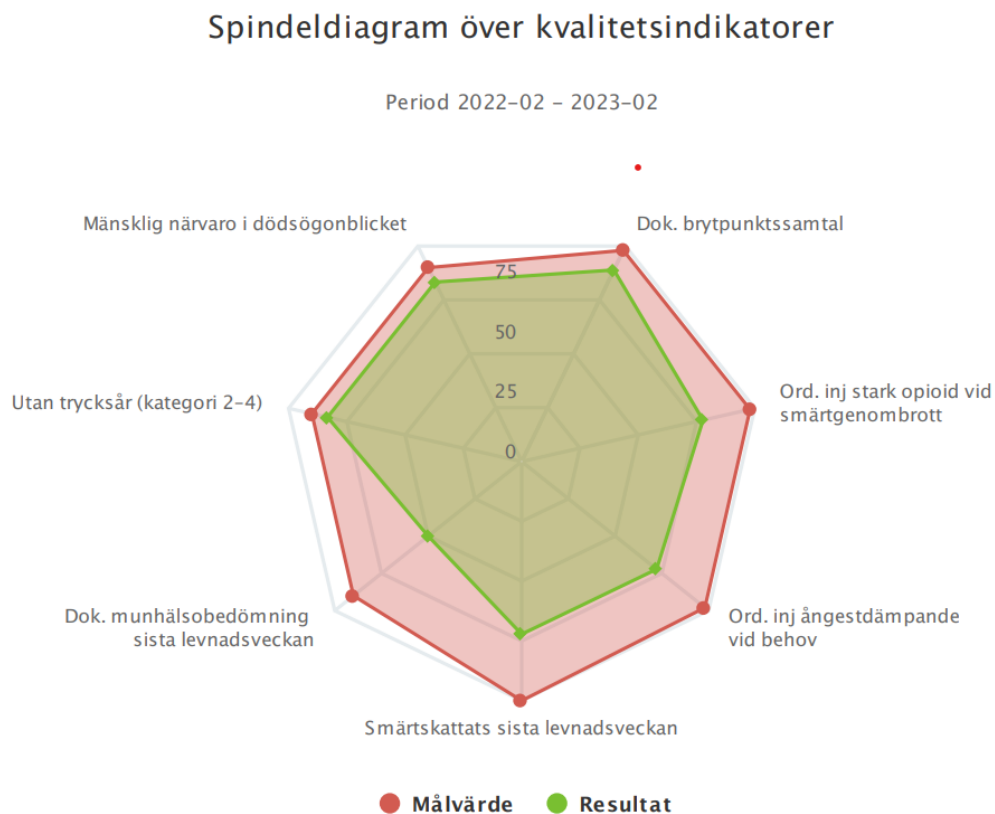
Genom identifiering, utredning samt mätning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

Har vården varit säker

Under året har Sabbatsbergsbyn arbetat med de brister som uppmärksammats under 2021 vilket lett till att verksamheten har genomgått en omfattande genomlysning både internt och externt. En handlingsplan togs fram utifrån identifierade risker och har följt upp kontinuerligt under året. Många av förbättringsåtgärderna är åtgärdade men alla har inte uppnått önskat resultat då verksamheten haft många vakanser och därmed brister i sjuksköterskekontinuiteten under första halvåret. Under andra halvan av året har många nya sjuksköterskor och även en fysioterapeut anställts och kontinuiteten blivit hög i verksamheten och för patienterna.

Spindeln:

Lex Sarah + Lex Maria

Ett aktivt arbete med att dokumentera avvikelser är en grundbult i vårt kvalitetsarbete. Genom att vi är noga med att rapportera alla avviker internt skapas förutsättningar för lärande och därmed minskar risken för att problem upprepar sig. IVO har vid flera tillfällen påpekat vikten av att driva ett aktivt arbete med att rapportera och systematisk följa upp avvikelser.

Allvarliga händelse som utretts under 2022 är 4 utifrån Lex Sarah och 6 utifrån Lex Maria. Ingen anmälan är gjord till IVO under 2022.

QUSTA

Egenkontroll med hjälp av Qusta har genomförts både internt och tillsammans med stadsdelens MAS. Förbättringsområdena från dessa har sammanställts tillsammans med handlingsplanen från

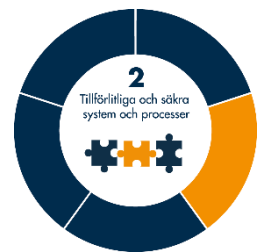
2021 för att få helhetssyn. Bedömning är att verksamheten utför en god och säker hälso- och sjukvård. Fortsatta utvecklingsområden är att höja personalkontinuiteten för HSL-personal och inte ha så mycket inhyrd personal, psykisk hälsa samt fortsatt arbete med vårdhygien, dokumentation och vård i livet slutskede.

Extern läkemedelsgranskning från Apoteket AB

Apoteksgranskning genomförd 2022-08-25 där den sammanfattande bedömningen var att läkemedelshandling på boendet fungerar bra men kan bli mycket bättre om vissa påpekanden beaktas. De lokala rutinerna är mycket väl utformade. Det är viktigt att lagar, föreskrifter och MAS övergripande rutiner och lokala kvalitetsdokument är väl kända och efterföljs, en förutsättning för att ett patientsäkert arbete ska kunna bedrivas. Åtgärderna följdes upp 2022-09-14 utan anmärkning.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Genom att inkludera systematiskt patientsäkerhetsarbete som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen kan både de reaktiva och proaktiva perspektiven på patientsäkerhet bejakas. Genom att minska oönskade variationer stärks patientsäkerheten.

Enheten följer förekomsten av vårdrelaterade infektioner hos de patienter som bor på enheten. Sammanställning görs en gång per månad via Attendos egen mall. MAS i Attendo begär kvartalsvis att se enhetens sammanställning.

I samarbete med läkarorganisationen genomförs läkemedelsgenomgångar för varje patient en gång per år eller oftare om behov uppstår. Sjuksköterska bistår läkare med att skatta symtom, ta längd och vikt samt ta blodprover som är relevanta inför läkemedelsgenomgången. Ansvarig läkare ansvarar för att göra en undersökning av patienten samt ta ställning till läkemedelsåtgärder utifrån de diagnoser och symtom som patienten har.

Kontinuerliga egenkontroller har genomförts avseende basal hygien. Resultatet visar god följsamhet – men ett förbättringsområde som identifierats är att använda handdesinfektion för varje arbetsmoment.

Säker vård här och nu

Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Enhetens sjuksköterskor arbetar med riskbedömningar i Senior Alert och ordinerar relevanta åtgärder utifrån de risker som identifieras. Riskbedömning genomförs inom 14 dagar från det att patienten flyttat in på enheten och sedan var sjätte månad. Uppföljning av riskbedömning sker var tredje månad eller oftare beroende på om åtgärderna behöver följas upp oftare. T.ex. om risk för undernäring upptäcks och patienten har ett lågt BMI behöver åtgärder följas upp oftare än var tredje månad.

Om t.ex. fallrisk identifieras används Attendos riskmatris. Sjuksköterska skattar sannolikhet och allvarlighetsgrad enligt följande bild. För att skattningen ska bli objektiv och korrekt finns instruktioner och förklaringar till de olika rubrikerna. Om poängen är hög hålls en fallkonferens om den patienten i teamet för att säkerställa att skyddsåtgärder och skadepreventionen är tillräcklig. Riskanalyser för enskild patient följs upp i team-möten och dokumenteras i HSL-journal.

		Allvarlighetsgrad			
		Katastrofal (4)	Betydande (3)	Måttlig (2)	Mindre (1)
Sannolikhet för inträffande	Mycket stor (4)	16	12	8	4
	Stor (3)	12	9	6	3
	Liten (2)	8	6	4	2
	Mycket liten (1)	4	3	2	1

År 2022 har stor del av arbetet handlat om att arbeta vidare med de utvecklingsområden som man uppmärksammat under föregående verksamhetsår. Ett sådant område har varit läkemedelshanteringen. De åtgärder som varit framgångsrika var:

- Hög kontinuitet i SSK-gruppen
- Ändrade arbetssätt och inarbetade införande av kontrollräkning av narkotika varje vecka
- Strukturerat upp signeringslistorna i nya pärmar i läkemedelsskåpen
- Anställt HSL-ansvarig chef som följer upp läkemedelshanteringen kontinuerligt och stöttar sjuksköterskorna

Risker som identifierats:

- Upprätta kontinuitet med hög sjukfrånvaro och många vakanser.
- Svårigheter att rekrytera sjuksköterskor med rätt kompetens och erfarenheter
- Säkerställa informationsöverföringen vid användande av inhyrd personal

Stärka analys, lärande och utveckling

Verksamheten registrerar symptom vid demens via BPSD. BPSD-registret är ett nationellt kvalitetsregister. Syfte och mål med BPSD-registret är att genom multiprofessionella vårdåtgärder minska beteendemässiga och psykiska symtom (BPSD) och därigenom minska lidandet och öka livskvaliteten för personen med demenssjukdom. Möten och registreringar har skett under 2022, men behöver fortsätta arbetas med då många mötestider föll bort senare hälften av året då många nya sjuksköterskor påbörjade sin anställning under hösten och inte hade någon utbildning i registret utan först behövde erhålla det. Plan med datum för registreringstillfällen och uppföljningar är bokade för 2023.

Epsilon är ett IT-baserat planeringssystem som täcker alla delar i enheten från planering och schemaläggning till genomförande och uppföljning. Epsilon gör det möjligt att planera, följa upp och anpassa omsorgen. Därmed skapas trygghet och kvalitet i omvårdnaden. Användandet av Epsilon under pandemin har medfört att patientens insatser lättare kunnat säkerställas trots hög sjukfrånvaro. Alla insatser som beskrivs i genomförandeplanen utefter önskemål och behov läggs därefter in i planeringen i Epsilon. Enheten ser detta som en kvalitetssäkring. Allt ifrån omvårdnad till

olika aktiviteter planeras och registreras. Om en aktivitet inte skulle utföras kommer medarbetarna se detta i mobilen och påminnas. Förenklar alla möjligheter att följa upp att bedömda insatser tex läkemedelshantering genomförs på tid.

Under 2022 har brister kring dokumentation identifierats. Flertalet nya sjuksköterskor har rekryterats till verksamheten och påbörjat sina anställningar under hösten 2022. Vakanserna i HSL-gruppen bemannades under första halvåret med stor del inhyrd personal. Detta har medfört brister i introduktionen i verksamheten för inhyrd personal likväl som bristande kunskaper i journalsystemet VODOK. Samtliga nyanställda sjuksköterskor och rehabpersonal har fått individuell introduktionsplan med enskilda och gemensamma utbildningar och uppföljningar i journalsystemet av stadens processledare men även av verksamhetens dokumentationsstödare i journalsystemet. Plan finns för det fortsatta arbetet med dokumentationen för 2023. Bristerna som identifierats avser främst den systematiska dokumentationen i form av att kunna följa patientens hälsostatus samt uppföljning av hälsoplaner samt riskbedömningar. Team-möten är nu schemalagda from september 2022 och för 2023 där uppföljning och dokumentation kring den enskilde sker. Rutin införd där dokumentationsgranskning ska genomföras 14 dagar efter det att patienten skrivits in. Utöver det ska 10% av samtliga journaler granskas månadsvis.

Avvikelser/Händelserrapporter

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Enligt Patientsäkerhetslagen är var och en som tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen skyldig att rapportera varje förekommande fall av händelse. Rapporteringen sker till den person som vårdgivaren utsett till att ta emot sådana rapporter. Verksamheten har arbetat med att förtydliga rapporteringsskyldigheten under 2021 vilket lett till fler avvikelser än tidigare år.

Verksamhetschef har det övergripande ansvaret för att det finns kvalitetssystem, att dessa är kända av medarbetarna, samt att man systematiskt arbetar med att säkra, följa upp och utveckla kvaliteten på enheten. I ansvaret ingår också att se till att händelserna diskuteras och återkopplas på arbetsplatsträffar.

Kvalitetssamordnaren har ansvar för att nya medarbetare får introduktion i kvalitetsarbetet.

Alla medarbetare har skyldighet att rapportera händelser i vårt digitala system för händelserapportering – Attendo Add.

Avvikelser gällande HSL under 2022 när det gäller läkemedelshantering har främst avsett missade signeringar samt att medarbetare glömt ge medicin. Möjliga orsaker kan vara att man inte signerar och ger vid samma tillfälle eller svårigheter med att tolka signeringslistan. Händelser upprättade av legitimerad personal avser främst kontrollräkning av narkotika hos den enskilde patienten när det lämnas ut som vidbehovsmedicin.

Händelser avseende MTP avser främst felaktig hantering (ex felvända komfordynor), försening av beställningar samt hjälpmedel som inte fungerar.

Rapporteringen gällande trycksår är en egen kategori i systemet, vilket det inte var under föregående verksamhetsår. Totalt har 6 st trycksår rapporterats in under 2022, samtliga har åtgärdats och avslutats.

Sammanställning av utvalda händelseområden avseende HSL med exempel på identifierade orsaker och åtgärder.

Område	Händelser	Identifierade orsaker	Åtgärd	Långsiktiga åtgärder	Uppföljning åtgärd	Resultat
Fall	Verksamheten har arbetat effektivt med att fånga upp händelser avseende fall. Merparten av de fall som rapporterats sker i patientens lägenhet där patienten försökt förflytta sig själv.	Toalettbesök Behov av hjälpmedel	Planera in tillsyn med toalettbesök efter måltid. Förskrivning av hjälpmedel.	Fallprevention Fallriskbedömning Förbättrad dokumentation	Kvartalsvis på HSL-möte	
Läkemedel	Bristande informationsöverföring ligger som grund för många av avvikelserna gällande HSL.	Medicin delas fel efter utskrivning från slutenvården. Säkerställa informationsöverföring vid användning av SSK från bemanningen.	Förbättrad rapportering mellan pass Uppdatera "att göra-lista i samverkan med bemanningsföretag.	Förbättra dokumentationen Tydligare mötesstruktur Samverkan med läkarorganisationen	Kvartalsvis på HSL-möte	
MTP	Beställning av produkter	För få SSK med förskrivningsrätt	Tydligare organisation – ansvarsfördelning mötesstruktur	Följa upp pågående arbete	Kvartalsvis på HSL-möte	
Trycksår	Aningen ökat antal trycksår	SSK har prioriterat vårdhygien samt användande av skyddsutrustning i handledning av personal.	Handledning av SSK.	Årsplanering HSL	Kvartalsvis på HSL-möte	
Omvårdnad	Utebliven insats	Tydlig hälsostatus saknas vid inskrivning	Kontroll av journal 14 dagar efter inskrivning	Förbättrad dokumentation	Kvartalsvis på HSL-möte	

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

En systematisk hantering av synpunkter och klagomål är en förutsättning för förändring, utveckling och förbättring av verksamheten. Det är därför verksamheten regelbundet informerar berörda personer och närstående om vilka möjligheter som finns att framföra synpunkter eller klagomål.

På Sabbatsbergsbyn används blanketten "Vi vill bli bättre" som synlig och lätt tillgänglig vid samtliga entréer. Patienter och närstående ska regelbundet informeras om blanketten och dess syfte. Informationen om blanketten lämnas för första gången när en ny person hälsas välkommen i verksamheten. På blanketten kan berörd person skriva ner sina synpunkter, positiva och negativa. Blanketten lämnas/skickas till berörd verksamhetschef alternativt i brevlådan.

Inkomna synpunkter och klagomål som rör patient ska dokumenteras i dennes journal och rapporteras som en händelse i Add (Händelserapport) som Synpunkter/förbättringsförslag eller Synpunkter/klagomål, och ingår på så sätt i verksamhetens händelsehantering.

Det är viktigt att frågor besvaras av rätt person med rätt kompetens. Frågor som rör bistånd/insatser hänvisas till myndighetens tjänstemän. Frågor som rör ordination och behandling hänvisas till patientansvarig läkare eller sjuksköterska. Klagomål som inkommer via kund ska alltid omgående meddelas till regionchef och regional kvalitetsutvecklare som gör en bedömning om fortsatt hantering och om det ska betraktas som en allvarlig händelse.

Område	Mål	2022	Analys av resultat	Åtgärd	Om-fattning	Källa
Synpunkter	Effektiv kommunikation som ska leda till färre synpunkter och klagomål	14	Större delen av synpunkterna som inkommit har rört bristande informationsöverföring	- Mål kring brytpunktssamtal. -Säkerställa dokumentation + information till anhörig vid förändrat tillstånd.	Vid varje tillfälle – förändring – rond.	Add

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Enheten kommer under 2023 att fortsätta arbetet med att kvalitetssäkra vården på enheten genom arbetsstrukturen med egenkontroller, internrevision, händelsehantering, riskanalyser, externa granskningar samt aktivt arbete med olika kvalitetsregister. Enheten bedömer att metoden är framgångsrik då vården som bedrivs på enheten är patientsäker.

För att upprätthålla patientsäkerheten kommer enheten under 2023 fortsätta det aktiva arbetet med kompetensutveckling via utbildningar i Attendo Talents samt andra digitala utbildningar som erbjuds från regionen och kommunen. Verksamheten återgår till kommunens regi 2023-10-01 och ett övergripande mål är att verksamheten ska fortgå och inte avstanna i utvecklingsarbetet samt att patienterna i så hög utsträckning som möjligt inte ska påverkas av återgången.

Verksamheten kommer fortsätta arbeta med:

- Förflyttningsutbildning för säkra förflyttningar för både patienter och personal.
- Kompetensutveckling av rehab-personal vad gäller olika fallförebyggande projekt inom länet och Socialstyrelsen.
- Kompetensutveckling gällande förebyggande decubitusmadrasser för en mer personcentrerad förskrivning av madrasser.
- Fallprevention - ökat teamarbete – fallkonferenser
- T.I.M.E sårvårdsprojektet-
- Utbildning i dokumentation
- Handledning i BPSD

- Utbildningar i basal vårdhygien kommer att fortgå då främjandet av god hygien innebär bra förutsättningar till lägre smittspridning och genom det lägre vårdtyngd
- Inkontinensutbildning i samarbete med Attincare för sjuksköterskor och inkontinensombud för att upprätthålla säkerhet, komfort och trygghetskänsla för patienten.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR för Hälso-sjukvårdsarbetet för 2023

- En bra verksamhetsåtergång till kommunal regi utan påverkan för verksamhetens patienter
- 90% vid granskning av HSL-dokumentation av Attendos MAS och/eller HSL-ansvarig chef
- Förbättra den palliativa vården och nå målvärde 75% för munhälsobedömning i sista levnadsveckan. Följs upp kvartalsvis på SSK-möten genom spindeldiagram.
- 90% dokumenterade brytpunktssamtal i journal av läkare/sjuksköterska som kontrolleras i samband med granskning av HSL-dokumentationen.
- Hygienrond 1ggr/kvartal enligt Attendos mall samt observationer i omvårdnaden